

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni rezidualni mehanizam
za krivične sudove

Predmet br. MICT-23-129-Misc.1

Datum: 20. februar 2025.

Original: engleski

PRESEDNICA MEHANIZMA

Rešava: sudija Graciela Gatti Santana

Sekretar: g. Abubacarr M. Tambaou

Datum: 20. februar 2025.

**U PREDMETU PROTIV VOJISLAVA ŠEŠELJA, MILJANA
DAMJANOVIĆA, MIROLJUBA IGNJATOVIĆA, LJILJANE
MIHAJLOVIĆ I
OGNJENA MIHAJLOVIĆA**

JAVNO REDIGOVANO

**JAVNA REDIGOVANA VERZIJA "PRVOG IZVEŠTAJA
POSMATRAČA" OD 20. NOVEMBRA 2024.**

Posmatrač

g. Brent D. Hicks

I. UVOD

1. U skladu s mojim imenovanjem za Posmatrača u predmetu protiv g. Vojislava Šešelja, g. Miljana Damjanovića, g. Miroljuba Ignjatovića, gđe Ljiljane Mihajlović i g. Ognjena Mihajlovića (dalje u tekstu: Optuženi),¹ i podsećajući na primenjivi Okvir nadležnosti za ovu ulogu,² s poštovanjem podnosim predsednici, posredstvom sekretara, ovaj Prvi izveštaj posmatrača.
2. Ovaj Prvi izveštaj posmatrača odnosi se na period od prosleđivanja predmeta Republici Srbiji (dalje u tekstu: Srbija) 29. februara 2024. do današnjeg dana. Obavio sam jednu misiju u Srbiji između 5. i 8. novembra 2024, i detalji u vezi s njom se navode u nastavku teksta.

II. ISTORIJAT POSTUPKA

3. Dana 11. avgusta 2023, potvrđena je optužnica protiv Optuženih (dalje u tekstu: Optužnica) za nepoštovanje Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: MKSJ) i Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (dalje u tekstu: Mehanizam), na osnovu člana 1(4)(a) Statuta Mehanizma i pravila 90 Pravilnika o postupku i dokazima Mehanizma (dalje u tekstu: Pravilnik).³
4. Dana 2. oktobra 2023, Sekretarijat je izdao obaveštenje da su Optužnica i Odluka o potvrđivanju optužnice zajedno prosleđene Srbiji 27. septembra 2023.⁴
5. Dana 10. novembra 2023, Srbija je dostavila podnesak o svojoj nadležnosti, kao i o tome da li je voljna i pripremljena da preuzme predmet *Šešelj i drugi* radi suđenja.⁵

¹ U predmetu protiv Vojislava Šešelja, Miljana Damjanovića, Miroljuba Ignjatovića, Ljiljane Mihajlović i Ognjena Mihajlovića, predmet br. MICT-23-129-I, Nalog o imenovanju posmatrača, javno, 9. oktobar 2024. (dalje u tekstu: Nalog o imenovanju).

² Dogovor o Okviru nadležnosti postignut je putem razmene memoranduma između sekretara i predsednice, koja je zaključena 4. oktobra 2024.

³ Tužilac protiv Vojislava Šešelja, Miljana Damjanovića, Miroljuba Ignjatovića, Ljiljane Mihajlović i Ognjena Mihajlovića, predmet br. MICT-23-129-I (dalje u tekstu: predmet *Šešelj i drugi*), Odluka o potvrđivanju optužnice, poverljivo i *ex parte*, 11. avgust 2023. (dalje u tekstu: Odluka o potvrđivanju optužnice), str. 2. Optužnica i javna redigovana verzija optužnice zavedene su u spis 15. avgusta 2023. i obe su zapečaćene na osnovu uputstva sadržanog u Odluci o potvrđivanju optužnice. Status Odluke o potvrđivanju optužnice i javne redigovane verzije optužnice kasnije je promenjen u javni, na osnovu odluke donete 5. oktobra 2023. V. predmet *Šešelj i drugi*, Odluka po zahtevu Tužilaštva da se otpečati javna redigovana verzija optužnice i drugim pitanjima, 5. oktobar 2023, str. 2. V. takođe predmet *Šešelj i drugi*, Optužnica [javna redigovana], 5. oktobar 2023.

⁴ Predmet *Šešelj i drugi*, Obaveštenje sekretara o postupanju u skladu s "Odlukom o potvrđivanju optužnice", poverljivo i *ex parte*, 2. oktobar 2023, par. 3.

Konkretno, Podnesak Srbije u vezi s nadležnošću poziva se na Optužnicu protiv Optuženih za nepoštovanje MKSJ-a i Mehanizma i navodi da je “[r]adnja ovog krivičnog dela predviđena [...] i u *Krivičnom zakoniku Republike Srbije*, koji zakon bi se imao primeniti i na konkretan slučaj, kao krivično delo pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela iz člana 333 Krivičnog zakonika Republike Srbije.”⁶ Istovremeno, i ukoliko se predmet *Šešelji i drugi* prosledi Srbiji, navodi se da će Javno tužilaštvo za ratne zločine (dalje u tekstu: Tužilaštvo Srbije) i Viši sud u Beogradu biti “nadležni organi” (u prvostepenom postupku), dok će se sva drugostepena pitanja rešavati pred Apelacionim sudom u Beogradu.⁷

6. Dana 29. februara 2024, sudija pojedinac Mehanizma izdao je “Odluku o prosleđivanju predmeta Republici Srbiji”.⁸ U Odluci o prosleđivanju, Tužilaštvu Mehanizma (dalje u tekstu: Tužilaštvo) naloženo je “da Tužilaštvu Srbije dostavi, što je pre moguće, sve informacije u vezi s ovim predmetom koje smatra primerenim, uključujući, konkretno, Optužnicu i prpratni materijal uz Optužnicu.”⁹ Dalje, sudija pojedinac je pozvao Tužilaštvo Srbije da, na osnovu pravila 86 Pravilnika, eventualnu izmenu postojećih zaštitnih mera za nekog svedoka, po potrebi, traži putem molbe upućene predsednici.¹⁰
7. Dana 2. septembra 2024, i nakon pravnog postupka u vezi s gore navedenim dostavljanjem materijala Tužilaštvu Srbije,¹¹ sudija pojedinac Mehanizma je izdao

⁵ Predmet *Šešelji i drugi*, Podnesak države kao odgovor na Nalog za dostavljanje podnesaka od 12. oktobra 2023, poverljivo i *ex parte*, 10. novembar 2023. (dalje u tekstu: Podnesak Srbije u vezi s nadležnošću). V. takođe predmet *Šešelji i drugi*, Nalog za dostavljanje podnesaka, javno, 12. oktobar 2023. Uprkos originalnoj klasifikaciji Podneska Srbije u vezi s nadležnošću, na njegovo postojanje i sadržaj naknadno se upućuje u javnoj Odluci o prosleđivanju (kao što je objašnjeno kasnije u tekstu) u ovom predmetu, u par. 6. V. takođe fusnotu 10 javne Odluke o prosleđivanju, gde sudija pojedinac Mehanizma navodi: “Napominjem da je Podnesak Srbije zaveden kao poverljiv i *ex parte* u odnosu na Optužene. Bez obzira na to, imajući u vidu da su svi postupci pred Mehanizmom javni osim ukoliko vanredni razlozi ne iziskuju da oni budu poverljivi i s obzirom na to da je javna redigovana verzija Optužnice otpečaćena, konstatujem da je u interesu pravde i transparentnosti postupka da se ova Odluka donese javno.”

⁶ *Ibid*, paginacija Sekretarijata 184. V. takođe Odluka o prosleđivanju, par. 6.

⁷ *Ibid*.

⁸ Predmet *Šešelji i drugi*, Odluka o prosleđivanju predmeta Republici Srbiji, javno, 29. februar 2024. (dalje u tekstu: Odluka o prosleđivanju).

⁹ Odluka o prosleđivanju, str. 10.

¹⁰ *Ibid*.

¹¹ V. predmet *Šešelji i drugi*: Zahtev Tužilaštva da Sekretarijat obavesti vlasti Republike Srbije o zaštićenim svedocima, poverljivo i *ex parte*, 4. mart 2024; Nalog za dostavljanje podnesaka, poverljivo i *ex parte*, 20. mart 2024; Podnesak Tužilaštva na osnovu naloga za dostavljanje podnesaka od 20. marta 2024, poverljivo i *ex parte* s poverljivim i *ex parte* dodatkom, 26. mart 2024; Podnesak sekretara na osnovu naloga za dostavljanje podnesaka od 20. marta 2024, poverljivo i *ex parte*, 15. april 2024; Zahtev Tužilaštva za odobrenje da dostavi podnesak u vezi s Podneskom sekretara na osnovu naloga za dostavljanje podnesaka od 20. marta 2024. i podnesak u dodatku, poverljivo i *ex parte*, 23. april 2024; Privremeni nalog za dostavljanje podnesaka,

“Odluku po zahtevu Tužilaštva u vezi sa zaštićenim svedocima i pristupom spisima predmeta”.¹² U ovoj Odluci u vezi sa zaštićenim svedocima i pristupom spisima predmeta ponovo se pominje potreba da se osigura puni efekat Odluke o prosleđivanju predmeta, i da se istovremeno uravnoteži mandat Mehanizma da pruža pomoć u nacionalnim istragama i krivičnom gonjenju s njegovim mandatom da zaštiti žrtve i svedoke.¹³ Dalje, sudija pojedinac je konstatovao da je, za svrhe prosleđenog postupka, primereno da se izmene zaštitne mere svedoka o kojima je reč,¹⁴ i uputio sekretara: i) da Tužilaštvu Srbije uruči, što je pre moguće, primerak Odluke u vezi sa zaštićenim svedocima i pristupom sudskim spisima, i da ga obavesti o izvršenju uručenja; i, ii) da obavesti Tužilaštvo Srbije o identitetu i zaštitnim merama koje su na snazi za svedoke o kojima je reč, uključujući konkretni pseudonim koji je određen za svakog svedoka.¹⁵ Istovremeno je Tužilaštvu Srbije naloženo: i) da preduzme sve neophodne mere, kako pravne tako i praktične, da obezbedi bezbednost i sigurnost svedoka o kojima je reč, i da obezbedi isti nivo zaštite kao i onaj koji su za te svedoke odobrili MKSJ i Mehanizam; ii) da, ukoliko pristupi kontaktiranju nekog od svedoka o kojima je reč, taj kontakt bude ostvaren uz maksimalnu brigu za bezbednost i dobrobit svedoka, [REDIGOVANO]; i, iii) da, po potrebi, traži ukidanje, izmenu ili pojačanje zaštitnih mera koje se primenjuju na svedoke o kojima je reč putem molbe upućene predsednici Mehanizma na osnovu pravila 86(H) Pravilnika.¹⁶ Istovremeno je Tužilaštvu Srbije: i) dozvoljen pristup jednom spisku sudskih spisa za koje je Tužilaštvo tražilo overu Sekretarijata radi njihovog prebacivanja (dalje u tekstu: Sudski spisi);¹⁷ i, ii) naloženo da informacije koje su mu dostavljene u skladu s Odlukom o zaštićenim svedocima i pristupom sudskim spisima ne sme da obelodani nikome, osim

poverljivo i *ex parte*, 5. jun 2024; Podnesak sekretara u vezi s audiovizuelnim snimcima na osnovu Privremenog naloga za dostavljanje podnesaka od 5. juna 2024, poverljivo i *ex parte*, 19. jun 2024; i Podnesak sekretara na osnovu privremenog naloga za dostavljanje podnesaka od 5. juna 2024, poverljivo s poverljivim i *ex parte* dodatkom, 22. jul 2024.

¹² Predmet *Šešelj i drugi*, Odluka po zahtevu tužilaštva u vezi sa zaštićenim svedocima i pristupom spisima predmeta, poverljivo i *ex parte*, 2. septembar 2024. (dalje u tekstu: Odluka u vezi sa zaštićenim svedocima i pristupom spisima predmeta).

¹³ Odluka u vezi sa zaštićenim svedocima i pristupom spisima predmeta, str. 4.

¹⁴ Odluka u vezi sa zaštićenim svedocima i pristupom spisima predmeta, str. 5.

¹⁵ Odluka u vezi sa zaštićenim svedocima i pristupom spisima predmeta, str. 6.

¹⁶ *Ibid.*

¹⁷ Sudski spisi isključuju svaki materijal: i) dostavljen na osnovu pravila 76 Pravilnika za koji nije pribavljena saglasnost davaoca informacija; ii) koji se odnosi na zdravstvene i lične podatke Optuženih (i članova njihovih porodica); i, iii) koji nema forenzičku svrhu.

- pravosudnim organima i stranama ili osobama koje učestvuju u pripremi ili vođenju Prosleđenog predmeta.¹⁸
8. Dana 4. septembra 2024, Sekretarijat je dostavio obaveštenje o postupanju kojim se potvrđuje uručenje overenog primerka Odluke u vezi sa zaštitom svedoka i pristupom spisima predmeta Tužilaštvu Srbije.¹⁹
 9. Dana 9. oktobra 2024, sekretar je izdao Nalog kojim me je imenovao za Posmatrača u ovom postupku.²⁰
 10. Dana 10. oktobra 2024, Sekretarijat je dostavio obaveštenje o postupanju kojim se potvrđuje dostavljanje overenih primeraka Sudskih spisa, s izuzetkom jednog sudskog spisa, Tužilaštvu (radi daljeg dostavljanja Tužilaštvu Srbije).²¹
 11. Dana 7. novembra 2024, Sekretarijat je dostavio *adendum* obaveštenju o postupanju od 10. oktobra 2024, kojim se potvrđuje dostavljanje overenih primeraka Tužilaštvu (radi daljeg dostavljanja Tužilaštvu Srbije): i) jednog preostalog sudskog spisa; i, ii) dostupnih prevoda na bosanski/hrvatski/srpski jezik sudskih podnesaka koji čine deo Sudskih spisa.²²
 12. Dana 12. novembra 2024, na osnovu uputstva sadržanog u Odluci u vezi sa zaštićenim svedocima i pristupom spisima predmeta, Sekretarijat je obavestio Tužilaštvo Srbije o identitetu svedoka o kojima je reč, kao i o zaštitnim merama koje su za njih na snazi, uključujući i konkretne pseudonime koji su određeni za svakog svedoka.²³

¹⁸ Odluka u vezi sa zaštićenim svedocima i pristupom spisima predmeta, str. 6. Od Tužilaštva Srbije je isto tako traženo da pribavi garancije, pod pretnjom krivičnih sankcija, da će strane ili osobe kojima te informacije budu dostavljene strogo poštovati njihovu poverljivost. Pored toga, sve informacije koje budu dostavljene u skladu s Odlukom u vezi sa zaštićenim svedocima i pristupom spisima predmeta treba da se tretiraju kao poverljive od strane Tužilaštva Srbije i svih kojima te informacije mogu biti obelodanjene, i ne smeju se koristiti ni u koju drugu svrhu ili u drugom postupku, izuzev u Prosleđenom predmetu (V. takođe Odluka u vezi sa zaštićenim svedocima i pristupom spisima predmeta, str. 7).

¹⁹ Predmet *Šešelj i drugi*, Obaveštenje o postupanju, poverljivo i *ex parte*, 4. septembar 2024.

²⁰ Nalog o imenovanju.

²¹ Predmet *Šešelj i drugi*, Obaveštenje o postupanju, poverljivo i *ex parte*, 10. oktobar 2024. Sudski spisi koji su dostavljeni Tužilaštvu ne uključuju jedan određeni sudski spis koji je dobio status poverljivog i *ex parte* (u odnosu na Tužilaštvo). Dana 22. oktobra 2024, sudija pojedinac je uputio Sekretarijat da dostavi overeni primerak ovog konkretnog sudskog spisa Tužilaštvu radi daljeg dostavljanja Tužilaštvu Srbije (V. predmet *Šešelj i drugi*, Odluka u vezi s podneskom Sekretarijata, poverljivo i *ex parte*, 22. oktobar 2024).

²² Predmet *Šešelj i drugi*, Dodatak Obaveštenju o postupanju, poverljivo i *ex parte*, 7. novembar 2024.

²³ Predmet *Šešelj i drugi*, Obaveštenje o postupanju, poverljivo i *ex parte*, (zavedeno u spis) 12. novembar 2024. (s datumom 7. novembar 2024).

III. IZVEŠTAJ

13. Dana 9. oktobra 2024, Sekretarijat Mehanizma je Ambasadi Srbije u Holandiji (dalje u tekstu: Ambasada) dostavio *note verbale*, objavljujući moje imenovanje za Posmatrača u predmetu *Šešelji i drugi* (dalje u tekstu: *note verbale* od 9. oktobra 2024). *Note verbale* od 9. oktobra 2024, uz koji je, za informaciju, priložen primerak Naloga o imenovanju, sadrži i informacije u vezi s mandatom posmatrača i s tim povezanim režimom izveštavanja. Dalje, *note verbale* od 9. oktobra 2024. sadrži obaveštenje da će se prva posmatračka misija obaviti početkom novembra 2024.
14. Dana 16. oktobra 2024, Sekretarijat Mehanizma je poslao dalji *note verbale* Ambasadi, kojim je obaveštava da će se prva posmatračka misija obaviti između 5. i 8. novembra 2024. (dalje u tekstu: *note verbale* od 16. oktobra 2024). U *note verbale* od 16. oktobra 2024. se traži da sve relevantne vlasti Srbije budu obaveštene o očekivanoj misiji, kako bi se mogli zakazati sastanci upoznavanja između Posmatrača i relevantnih srpskih organa. Pored toga, u *note verbale* od 16. oktobra 2024. eksplicitno se traži “da se ova *note verbale* dostavi Ministarstvu pravde Srbije”, kao i podrška Ambasade u identifikovanju svih osoba za koje Vlada Srbije smatra da bi bilo odgovarajuće da ih Posmatrač konsultuje tokom ove prve misije i budućih posmatračkih misija. Istovremeno, u *note verbale* od 16. oktobra 2024. obaveštava se Ambasada da će Posmatrač komunicirati direktno sa srpskim vlastima za koje se smatra da su u poziciji da omoguće posmatranje u predmetu *Šešelji i drugi*.
15. Dana 16. oktobra 2024, predstavio sam se Ambasadi putem *e-maila* kao Posmatrač u predmetu *Šešelji i drugi* i zatražio sastanak radi upoznavanja.
16. Dana 21. oktobra 2024, u Ambasadi su me primili [REDIGOVANO], otpravnik poslova a. i. i [REDIGOVANO], šef konzularnog odeljenja (dalje u tekstu: Službenici ambasade). Pozivajući se na Nalog o imenovanju, *note verbale* od 9. oktobra 2024. i *note verbale* od 16. oktobra 2024, obavestio sam Službenike ambasade da bi tokom moje očekivane misije u Beogradu početkom novembra 2024. želeo da se sastanem sa svim relevantnim srpskim organima, uključujući konkretno Ministarstvo pravde Srbije, Viši sud u Beogradu, Tužilaštvo Srbije, i Službu za pomoć i podršku svedocima i oštećenima Višeg suda u Beogradu. Nakon ovog sastanka sa Službenicima ambasade, usledila je

- kontinuirana razmena *e-mail* poruka u vezi s održavanjem potencijalnih sastanaka u Beogradu tokom moje očekivane misije.²⁴
17. Dana 22. oktobra 2024, Službenici ambasade su me obavestili putem *e-maila* da su obavestili relevantne institucije o mojoj predstojećoj misiji i da će me obavestiti čim od njih dobiju povratne informacije.
 18. Dana 28. oktobra 2024, i nakon dalje razmene *e-mail* poruka,²⁵ obavešten sam putem *e-maila* da Službenici ambasade i dalje čekaju potvrdu za očekivane sastanke u Beogradu tokom moje predviđene misije. Službenici ambasade naveli su da mogu da kontaktiram institucije direktno, ako bi to pomoglo da se proces ubrza.
 19. Dana 29. oktobra 2024, direktno sam putem *e-maila* kontaktirao Službu za pomoć i podršku svedocima i oštećenima Višeg suda u Beogradu, u nadi da ću uspeti da zakažem sastanak tokom moje predviđene misije. U odgovoru koji sam dobio istog dana, dotična služba me je obavestila da sve zahteve za sastanke treba uputiti administraciji Višeg suda u Beogradu (s obzirom na to da je ova Služba u njihovoj nadležnosti).
 20. Dana 31. oktobra 2024, direktno sam kontaktirao Ministarstvo pravde Srbije i Viši sud u Beogradu,²⁶ kao i Tužilaštvo Srbije, sve putem *e-maila*, u nadi da ću uspeti da zakažem sastanke tokom moje predviđene misije.
 21. Dana 1. novembra 2024, Tužilaštvo Srbije je odgovorilo na moju komunikaciju i konačno je zakazan sastanak za 5. novembar 2024.
 22. Dana 4. novembra 2024, ponovo sam putem *e-maila* direktno kontaktirao Ministarstvo pravde Srbije i Viši sud u Beogradu.
 23. Dana 5. novembra 2024, stigao sam u Beograd zajedno s dva (2) službenika Sekretarijata zadužena za podršku misiji.²⁷
 24. Dana 5. novembra 2024, primio sam odgovor putem *e-maila* od Višeg suda u Beogradu u kojem se: i) potvrđuje prijem moje ranije komunikacije, kao i prijem, za informaciju,

²⁴ Navedena korespondencija je od 21, 22, 24, 28. i 31. oktobra 2024. i 1, 5. i 7. novembra 2024.

²⁵ V. fusnota 24. gore.

²⁶ Na osnovu ranije primljenih uputstava, u komunikaciji s Višim sudom u Beogradu eksplicitno sam navodio da bih tokom moje očekivane misije takođe želeo da se sastanem sa Službom Višeg suda u Beogradu za pomoć i podršku žrtvama i svedocima.

²⁷ Tokom ove prve misije, u mojoj pratnji su bili: i) službenik zadužen za ogranak Sekretarijata Mehanizma u Hagu; i ii) šef Jezičke službe u ogranaku Mehanizma u Hagu.

- primerka Naloga o imenovanju; ii) navodi da bi bilo poželjno da se dobije zvanična komunikacija od Mehanizma kojom se pojašnjava moj status u ovom postupku pre nego što se zakaže sastanak; i, iii) navodi da od Tužilaštva Srbije nije primljena nikakva optužnica u ovom postupku, tako da trenutno ne postoji aktivan predmet pred Višim sudom u Beogradu. Istovremeno mi je saopšteno da nema prepreka da se potencijalni sastanak održi “tokom naredna dva dana”, pod uslovom da se Mehanizam obrati Višem sudu u Beogradu u vezi s mojim statusom u ovom postupku.
25. Dana 5. novembra 2024, u Tužilaštvu Srbije u Beogradu primio me je vršilac dužnosti šefa, [REDIGOVANO]. [REDIGOVANO] je izjavio da je upoznat s predmetom *Šešelj i drugi*, i naveo da je njegova služba spremna da započne procesuiranje ovog predmeta u dogledno vreme. Međutim, naglasio je da je njegova služba samo jedan deo celokupnog pravosudnog postupka, te da on stoga nije u poziciji da komentariše bilo koja pitanja koja su van njegove nadležnosti. Na kraju je [REDIGOVANO] rekao da je sudnica za koju on predviđa da bi bila odgovarajući forum za ovaj postupak, koja se nalazi u Ustaničkoj ulici broj 29 u Beogradu, najsavremenija i uključuje opremu za omogućavanje usmenog prevođenja.
26. Dana 6. novembra 2024, nakon odgovora Višeg suda u Beogradu od prethodnog dana, sekretar Mehanizma je uputio formalni dopis kojim me predstavlja i obaveštava dotični entitet o mojoj ulozi kao Posmatrača u predmetu *Šešelj i drugi*, i traži da se omogući sastanak radi upoznavanja što je pre moguće. Odmah nakon toga, pozivajući se na formalni dopis koji me predstavlja, ponovo sam direktno kontaktirao Viši sud u Beogradu putem *e-maila* i zatražio da se omogući sastanak 7. novembra 2024.
27. Ujutro 7. novembra 2024, ponovo sam direktno kontaktirao Viši sud u Beogradu putem *e-maila*, tražeći da se omogući sastanak posle podne 7. novembra 2024. U interesu hitnog rešenja, nakon ovog pismenog kontakta, usledio je i telefonski poziv Višem sudu u Beogradu, tokom kojeg sam obavešten da: i) sledeći put, u slučaju da se traži sastanak, obaveštenje o tome treba dostaviti ranije (npr. 7-10 dana unapred); ii) još uvek ne postoji aktivan predmet pred ovom institucijom iako je Mehanizam prosledio predmet *Šešelj i drugi*; i iii) predsednik i zamenik predsednika suda nisu bili u mogućnosti da tada održe sastanak zbog drugih profesionalnih obaveza.

28. Posle podne 7. novembra 2024, primio sam obaveštenje putem *e-maila* od Službenika ambasade da je uvodni sastanak zakazan u Ministarstvu pravde Srbije.²⁸ U zakazano vreme me je primio [REDIGOVANO], pomoćnik ministra u Sektoru za međunarodnu saradnju i strateško planiranje.²⁹ [REDIGOVANO] me je obavestio da, što se tiče predmeta *Šešelj i drugi*, Ministarstvo pravde Srbije (dalje u tekstu: Ministarstvo) ima iste informacije koje ima i Mehanizam, i naglasio je da je Ministarstvo deo izvršne vlasti Vlade Srbije. Shodno tome, podvukao je da Ministarstvo nema nadležnost nad pravosuđem Srbije. Bez obzira na to, [REDIGOVANO] je naveo da Ministarstvo služi kao zvanični kanal komunikacije između Mehanizma i pravosuđa Srbije. Shodno tome, naveo je da zahtevi Mehanizma za informacije treba da se upućuju preko Ministarstva.
29. Dana 14. novembra 2014,ⁱ sastao sam se s predstavnikom Tužilaštva. Na ovom sastanku, i u vezi s nedavnim dostavljanjem overenih kopija Sudskih spisa Tužilaštvu (radi njihovog daljeg dostavljanja Tužilaštvu Srbije) – 10. oktobra 2024, odnosno 7. novembra 2024³⁰ – obavešten sam da je Tužilaštvo tražilo od Tužilaštva Srbije da predloži konkretan datum za predaju informacija i razgovor u vezi s informacijama koje se odnose na domaći postupak krivičnog gonjenja u ovom prosleđenom predmetu. Ovaj proceduralni korak je u skladu s Odlukom o prosleđivanju.³¹
30. U ovom trenutku, predmet *Šešelj i drugi* se u Srbiji i dalje nalazi u preliminarnoj fazi. Podsećajući na Podnesak Srbije u vezi s nadležnošću,³² [REDIGOVANO]. [REDIGOVANO]. Istovremeno, takođe nameravam da potvrdim i/ili razjasnim s Višim sudom u Beogradu da će se, nakon što Tužilaštvo Srbije podnese optužnicu u predmetu *Šešelj i drugi*, pred njim pokrenuti predmet.
31. Moja sledeća misija u Beogradu će se obaviti početkom decembra 2024, a dalje misije u dogledno vreme, dok ću mesečne izveštaje nastaviti da dostavljam u skladu s primenjivim Okvirom nadležnosti.

²⁸ [REDIGOVANO].

²⁹ [REDIGOVANO] prisutna je bila i kolegunica iz Ministarstva koja je zadužena za sprovođenje saradnje s Mehanizmom. Obavešten sam da će ova kolegunica biti zadužena za kontakte u budućnosti.

³⁰ V. par. 10-11 gore.

³¹ V. par. 6 gore.

³² V. par. 5 gore, posebno gde se Srbija poziva na Optužnicu protiv Optuženih za nepoštovanje MKSJ-a i Mehanizma, uz izjavu da je “[r]adnja ovog krivičnog dela predviđena [...] i u *Krivičnom zakoniku Republike Srbije*, koji zakon bi se imao primeniti i na konkretan slučaj, kao krivično delo pomoć učiniocu posle izvršenog krivičnog dela iz člana 333 Krivičnog zakonika Republike Srbije.”

IV. ZAKLJUČAK

32. Stojim na raspolaganju da pružim eventualne dodatne informacije po uputstvima predsednice.

Dostavljeno s poštovanjem,

/potpis na originalu/

Brent D. Hicks
Posmatrač

Dana 20. februar 2025,
u Hagu,
Holandija

ⁱ U paragrafu 29. gore, upućuje se na sastanak od 14. novembra 2014. Ovo je štamparska greška u originalnom Prvom izveštaju posmatrača, koji je dostavljen na poverljivoj osnovi, s obzirom da je taj sastanak održan 14. novembra 2024.